

J. SAURA: A la ponència aprovada demanem que les delegacions espanyoles a Brussel·les prevegin la participació de Catalunya respecte a les competències exclusives. Això ja s'ha començat a fer, tot i que de manera insuficient. Alhora, hi ha un títol que parla de l'acció exterior de la Generalitat que preveu que Catalunya pot fer accions exteriors en tot allò que signifiqui la difusió, promoció o foment de la seva imatge.

J. RIBÓ: Nosaltres vam plantejar la possibilitat d'emetre dictàmens –unilaterals, si són competències exclusives; consensuats, si són compartides– sobre temes de la UE. Però és un tema boirós, ni PP ni PSPV-PSOE no hi estaven gaire interessats. Jo sempre pose l'exemple de les clementines als EUA: la UE podria haver plantat cara a l'Organització Mundial del Comerç, però el Ministeri espanyol no ho volia per interessos propis.

—Al País Valencià s'ha parlat de buidar de contingut polític les diputacions i de primar la comarcalització, però el PP s'ha fet enrere. A Catalunya, la reforma de l'ordenació territorial també causa molta incertesa.

J. SAURA: Hi ha un compromís del Govern de fer una nova reforma de l'ordenació territorial i que l'Estatut en reculli els principis bàsics. Catalunya es dividiria en set àmbits territorials, àmbits de descentralització comuna per a totes les conselleries, i que aquests foren els set àmbits de les diputacions catalanes. Pensem que l'àmbit territorial de les diputacions actuals no correspon a cap realitat catalana. Proposem set vegueries, i que siguin l'àmbit de col·laboració supralocal dels ajuntaments. També caldria que les tres institucions de l'àrea metropolitana de Barcelona es reduïxin a una. Aquests canvis afectarien una llei orgànica; així ho preveu la Constitució si es modifica el nom de les diputacions o el nombre de províncies.

J. RIBÓ: Hem parlat de rebaixar els continguts de les diputacions als mínims estrictes que calen segons la Constitució, sense tocar les províncies. Ho acordarem entre els ponents, però el PP té estructura provincial i es va fer enrere. Per desgràcia, continuarem com estem.

—A tots dos estatuts sembla que s'inclourà una carta de drets del ciutadà: al País Valencià es critica per tova, i a Catalunya l'oposició no vol que s'inclouï en la redacció...

J. RIBÓ: Respectant els drets constitucionals, hi ha uns drets emergents, drets lingüístics, de gènere, mediambientals, socials... que els volem incloure en un títol de "drets i principis d'actuació de la Generalitat". Tinc la sensació que es descafeïnarà molt, quedarà en una formulació molt ambigua, poc operativa.

J. SAURA: L'Estatut ha de definir un model de país socialment avançat, i això implica ampliar els drets fonamentals de la ciutadania. Són drets reconeguts a la Constitució, però el Govern català ha de fer polítiques públiques: per exemple, el dret a les últimes voluntats, els drets que els principis dels infants no siguin vulnerats als programes dels mitjans de comunicació... A Catalunya tirarem endavant aquests drets i deures.

—Pot passar que hi haja figures –els síndics o el conseller en cap a Catalunya, per exemple– que queden massa regulades ara, als estatuts?

J. RIBÓ: Al País Valencià hi ha aspectes terriblement reglamentistes: no pots passar de deu consellers i tenim dotze asseguts, no pots tenir més de vuit mesos de períodes de sessions...

J. SAURA: Això és bastant insòlit!

J. RIBÓ: És una imposició de Madrid. Ara es regularà mitjançant llei. També volem modificar els òrgans de la Generalitat, regular-los per llei. Per exemple, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

J. SAURA: Són institucions que el 1979 no existien, i seria absurd que l'Estatut no regulés figures essencials, com la Sindicatura de Comptes, de Greuges...

—El conseller en cap també?

J. SAURA: Que hi figuri. A més, plantejarem que hi hagi dues vies en les propes reformes de l'Estatut: la simplificada i la no-simplificada. Les qüestions de reformes posteriors que no impliquin competències o poder polític de l'estat volem que tinguin un procediment molt simple de reforma de l'Estatut.

—El fet de ser els primers li pot costar als valencians tenir un Estatut de mínims. Això repercutirà en el procés de reforma de l'Estatut català?

J. SAURA: L'Estatut català es farà al Parlament català, serà un Estatut potent i no estarà condicionat ni per un acord PP-PSOE ni per altres estatuts. El temps no és l'objectiu principal del nostre Estatut, tot i que volem que sigui ràpid.

Víctor Maceda

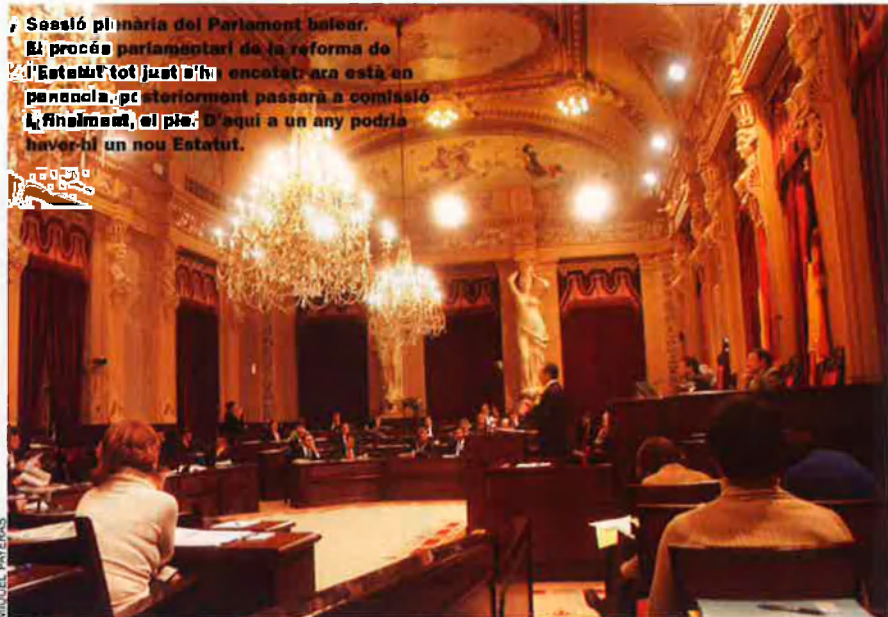
La reforma de l'Estatut balear tot just es troba a l'inici de la fase parlamentària prèvia. Encara no hi ha res clar, però tot indica que el finançament serà la qüestió que centrarà el debat i que determinarà si hi haurà acord entre les dues forces majoritàries, PP i PSOE.

L'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears quedarà reformat en el Parlament illenc, si és que es reformarà, d'aquí a aproximadament un any. Aquest és, si més no, el termini amb què treballen els grups parlamentaris.

La mecànica. El procés encara està en fase inicial: en ponència. "No estam encara en fase de definir molt concretament, sinó de posar-nos d'acord en allò que globalment volem reformar", va explicar a aquest setmanari Joan Huguet (PP), coordinador de la ponència. Aquest procés és el més complex i llarg. Huguet preveu que pot durar ben bé fins a final d'any. Quan acabi, es votarà la proposta de reforma, que passarà a la comissió i, finalment, arribarà al plenari. Les dues últimes fases –comissió i ple– poden durar com a molt dos mesos. Considerant tots aquests tràmits, Huguet preveu que "d'aquí a un any pot estar llesta la reforma, per enviar-la a Madrid".

La qüestió fonamental del procés és si els dos grans partits balears, PP i PSOE, seran capaços d'arribar a un acord o no. "És una prioritat imprescindible –diu Huguet–, aquest pacte entre PP i PSOE, perquè, si a Madrid no s'aprova, no vol dir que rebutgem els acords amb altres grups. Però hem

Procés balear molt verd

de ser conscients que el consens mínim ha de ser entre PP i PSOE. De cap manera donarem als altres un 'plat fet', però tots hem de saber a què juguem." Tot i que l'acord PP-PSOE seria, políticament, la garantia més clara de reforma, també és cert que, teòricament, si tots els grups menys el socialista votassin a favor, la reforma també podria ser possible (vegeu el requadre).

Per un altre costat, el coordinador de la ponència adverteix: "No acceptarem res, absolutament res, que pugui implicar la possibilitat d'una reforma constitucional per posar-ho en marxa. Per tant, tot ha de ser nítidament constitucional."

El finançament. La pedra de toc de tot el procés serà el finançament. El PP s'ha manifestat reiteradament a favor que la reforma incorpori el finançament econòmic balear. Així ho digué en el debat de política general del mes d'octubre passat el president Jaume Matas. Els conservadors sempre usen la mateixa argumentació per justificar la petició: "Volem tant com tenguim qualsevol altra autonomia, com Catalunya, perquè no acceptarem autonomies de primera i de segona", referint-se al finançament general autonòmic, i deixant al marge els sistemes especials que tenen el País Basc i Navarra. "No

Armengol (PSOE):
"No acceptarem que l'Estatut es convertesca en un receptacle del finançament inflexible"

ens enganyem, tot això de nacions i nacionalitats no comptarà per a res; el que comptarà i s'ha d'introduir [a la reforma estatutària] és el finançament", explicà Matas l'octubre passat, en la rèplica al PSOE durant el debat de política general en el Parlament. El menyspreu del PP cap a les qüestions identitàries és absolut. Fins i tot en els aspectes que accepta. Per exemple, la denominació de Balears com a "nacionalitat històrica". El Govern l'ha acceptada. Però, això sí, la vicepresidenta Rosa Estaràs explicà que hi feia perquè "és quelcom mediàtic, sense cap efecte jurídic".

La incògnita principal de la reforma serà com rep el PSOE la qüestió del finançament. La portaveu socialista, Francina Armengol, explica a aquest setmanari que "la primera cosa que volem saber és la proposta concreta i detallada del finançament que reivindica el PP. Per a nosaltres, introduir a l'Estatut referències genèriques no és problema. Ara, el que no acceptarem és que l'Estatut es convertesca en un receptacle del finançament que sigui inflexible. Cal insistir-hi: que el Govern ens proposi quelcom concret, i en parlarem".

Com es veu, tot està encara molt verd. Excepte la batalla principal, el finançament, i els seus protagonistes, PP i PSOE.

Miquel Payeras

Matemàtica de la reforma balear

José Luis Rodríguez Zapatero: "El Govern avalarà una reforma presentada amb el vot favorable de dos terços del Parlament." Així es referia el president espanyol a la reforma estatutària del País Basc. Llevat que el president faci parts i quarts, el cas balear requeriria la mateixa majoria mínima de vots favorables. Com es poden aconseguir?

Total d'escons del Parlament: 59

Escons de cada grup: PP, 30; PSOE, 19; PSM, 4; UM, 3 i EU-Verds, 3.

Opció A

PP + PSOE: 49 diputats. 83% dels escons. Aritmèticament i políticament supera el "mínim Zapatero".

Opció B

PP + PSM + UM + EU-Verds: 40 diputats. 67,7% dels escons. Aritmèticament supera el "mínim Zapatero", però políticament planteja la incògnita: el president mantindria la seva paraula si el PSOE balear votés que no?